

บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์	:	ศักยภาพในการเป็นชุมชนเข้มแข็ง : ศึกษากรณีชุมชนในเขตอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
ชื่อผู้เขียน	:	นางสาววนิดา ชัยลังกา
ชื่อปริญญา	:	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปี	:	2544

การศึกษาเรื่อง ศักยภาพในการเป็นชุมชนเข้มแข็ง : ศึกษากรณีชุมชนในเขตอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 3 ประการ ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาลักษณะความเข้มแข็งของชุมชนที่ใช้เป็นตัวอย่างในการศึกษาในเขตอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
- 2) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อศักยภาพในการเป็นชุมชนเข้มแข็งของชุมชนที่ใช้เป็นตัวอย่างในการศึกษาในเขตอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
- 3) เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นข้อเสนอแนะ หรือแนวทางในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาชุมชนให้มีศักยภาพในการเป็นชุมชนเข้มแข็ง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ สมาชิกในชุมชนในเขตอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย เฉพาะชุมชนที่ทางกรมพัฒนาชุมชนคัดเลือกให้เป็นชุมชนเข้มแข็ง โดยมีตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนโดยดูจากข้อมูลจปฐ. กชช2ค. และดูจากการดำเนินกิจกรรมในชุมชน คัดเลือกให้เป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็งในระดับตำบล และอำเภอ การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาในเชิงสำรวจ โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แบบสอบถาม 138 ราย และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 18 ราย รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 156 ราย แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อศักยภาพในการเป็นชุมชนเข้มแข็ง ส่วนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด ใช้ระยะเวลาเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายน – กันยายน 2544 สถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงบรรยาย

(2)

ผลการศึกษา พบว่า

1. ลักษณะความเข้มแข็งของชุมชนในเขตอำเภอเชียงแสนมีองค์ประกอบของความ เป็นชุมชนเข้มแข็ง 5 ด้าน คือ ด้านผู้นำที่มีความรู้ ความสามารถ และเป็นที่ยอมรับ ด้านการมีความ รู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน (จิตวิญญาณในชุมชน) ด้านการมีฐานในการรวมตัวทางวัฒนธรรมในการทำ กิจกรรม ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของชุมชน และด้านความสามารถในการบริหารจัดการใน ชุมชน เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ชุมชนในเขตอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายเป็นชุมชนที่มีความ เข้มแข็ง

2. ระดับความคิดเห็นในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยอย่างยิ่งต่อศักยภาพใน การเป็นชุมชนเข้มแข็ง อยู่ในระดับความคิดเห็นในระดับสูง ($\bar{X} = 3.33$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความสามารถในการบริหารจัดการในชุมชนมีระดับความคิดเห็นเห็นด้วยอย่างยิ่ง อยู่ใน ระดับความคิดเห็นในระดับสูงกว่าด้านอื่นๆ ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อเปรียบเทียบทั้ง 5 ด้าน รองลงมา คือ ด้านการมีฐานการรวมตัวทางวัฒนธรรมในการทำกิจกรรมมีระดับความคิดเห็นเห็นด้วยอย่างยิ่ง อยู่ในระดับความคิดเห็นในระดับสูง ($\bar{X} = 3.50$) ด้านการมีผู้นำที่มีความรู้ความสามารถและเป็น ที่ยอมรับมีระดับความคิดเห็นเห็นด้วยอย่างยิ่ง อยู่ในระดับความคิดเห็นในระดับสูง ($\bar{X} = 3.30$) ด้านการมีความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน(จิตวิญญาณในชุมชน)มีระดับความคิดเห็นเห็นด้วย อยู่ ในระดับความคิดเห็นในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 3.20$) ส่วนด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ใน ชุมชนมีระดับความคิดเห็นเห็นด้วย อยู่ในระดับความคิดเห็นในระดับค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 3.10$)

3. จากผลการศึกษาที่มีข้อเสนอแนะในการเพิ่มศักยภาพในการเป็นชุมชนเข้มแข็ง ในการศึกษครั้งนี้ ดังนี้

1) องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนา ชุมชนต้องสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนอย่างจริงจัง คำนึง และทั่วถึง

2) องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนา ชุมชนต้องมีการประชาสัมพันธ์ทางด้านข้อมูล ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนอย่างค่อเนื่อง เพียงพอ และทั่วถึง

ABSTRACT

Title of Research Paper : Potentials of strong Community
: A Case study, Communities in Amphoe Chiang Saen,
Chiangrai Province.

Author : Ms. Vanida Chailungka

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2001

The study of Potentials of Strong Community : A Case Study of Communities in Amphoe Chiang Saen , Chiangrai Province has three objectives as follows:

1. To study Characteristics the Strong community its which are units the study in Amphoe Chiang Saen, Chiangrai Province.
2. To study opinion of samples on potential of strong communities to which are units of the study in Amphoe Chiang Saen, Chiangrai Province.
3. To propose recommendations or guidelines for Tambol administrative organization based on findings from the study in order to strengthen local communities.

Samples of the study are community members in Amphoe Chiang Saen, Chiangrai Province, whose communities were Community Development Department to be named as strong Communities. Indicators for strong community are considered data on basic need on community activities. This study is a survey research by using with 138 questionnaires and interviewing with 18 keyinformants questionnaire, consists of 3 parts : background of the samples t Two : Opinion of the samples on strong community. Part three : problems, obstacles and recommendations from open ended questions. The Study was during June – September 2001 The statistics used for data analysis is descriptive.

Findings:

1) Characteristics of the strong communities in are knowledge, capability of and respected community leaders 2) sense of community belonging (community spirits) 3) Cultural base for community activities 4) development of community learning process 5) Community manage meant capability. Tgese factors are crucial for serenthening communities in Amphoe Chiang Saen, Chiangrai Province Inoverall picture, samples' opinion on

(1) Tambol administrative organization, community leaders and persons in community development should support learning process seriously, continually, extensively

(2) Tambol administrative organization community leaders and persons in community development extensively. Adequately and extensively.

2) In overall picture, Opinion of samples on potential of strong community is at high level ($X=3.33$) while for each aspect, the study found that. Opinion on community management capability is higher than others ($X=3.52$), on cultural base for community activities ($X=3.50$), on knowledge and capability of community leaders ($X=3.30$), on community belonging ($X=3.20$) and on community learning process ($X=3.10$)